

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 11C/25/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618202739
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Robert Droppa
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2020:5618202739.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš, samosudcom Mgr. Robertom Droppom, v právnej veci žalobcu T. P., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom P. XXXX/X, P., zastúpeného JUDr. Miloslavom Hrickom, advokátom so sídlom Ulica 1. mája 709, Liptovský Mikuláš, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, v konaní o náhradu škody vo výške 92 691,82 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 14 556,31 eura spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 14 556,31 eura od 01. 10. 2018 do zaplatenia a nahradiť nemajetkovú ujmu vo výške 9 500,- eur, všetko do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že ak žalovaná v súdom určenej lehote nenahradí žalobcovi nemajetkovú ujmu, patrí žalobcovi aj 5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 9 500,- eur od uplynutia lehoty na plnenie do zaplatenia.

II. V zostávajúcej časti, ktorá zostala predmetom sporu po právoplatnosti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 21. 07. 2020, sp. zn. 5Co/4/2020, súd žalobu z a m i e t a .

III. Žalovanej súd n e p r i z n á v a náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu 02. 10. 2018 sa žalobca proti žalovanej domáhal uloženia povinnosti nahradiť škodu vo výške 44 691,82 eura spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 44 691,82 eura od 01. 10. 2018 do zaplatenia a nahradiť nemajetkovú ujmu vo výške 48 000,- eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 48 000,- eur od 01. 10. 2018 do zaplatenia a nahradiť trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Liptovskom Mikuláši zo dňa 30. 11. 2007, ČVS: ORP-306/JP-2007 bolo začaté trestné stíhanie voči žalobcovi ako obvinenému pre zločin lúpeže spáchaného formou spolupáchateľstva. Proti uzneseniu o vznesení obvinenia podal žalobca sťažnosť, o ktorej rozhodla Okresná prokuratúra Liptovský Mikuláš uznesením zo dňa 04. 04. 2008, č. 1 Pv 608/07-15 tak, že sťažnosť zamietla ako nedôvodnú. Prokuratúra podala vo veci obžalobu dňa 16. 11. 2009, pričom rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 27. 02. 2014, sp. zn. 1T/128/2009 bol žalobca spoločne s obžalovaným R. P. uznaný za vinného zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c) Trestného zákona v spolupáchateľstve podľa § 20 Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere sedem rokov. Proti tomuto rozsudku podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline uznesením zo dňa 16. 09. 2014, sp. zn. 1To/55/2014 tak, že odvolanie zamietol ako nedôvodné. Žalobca nastúpil na výkon trestu odňatia slobody do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody v Hrnčiarovciach nad Parnou dňa 18. 09. 2014. Nakoľko sa po nástupe do výkonu trestu dozvedel, že skutku, za ktorý bol odsúdený, za dopustil S. X., podal dňa 30. 12. 2014 návrh na povolenie obnovy konania. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 27. 05. 2015, sp. zn. 2Nt/28/2014 súd povolil obnovu konania a zároveň

zrušil v prospech žalobcu výrok o vine a treste. Výkon trestu odňatia slobody bol žalobcovi prerušený a žalobca bol prepustený dňa 27. 05. 2015. Následne bol rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 03. 02. 2017, sp. zn. 1T/128/2009 oslobodený spod obžaloby. Žalobca svoj nárok odvodzoval z ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Skutočnosť, že došlo k oslobodeniu spod obžaloby, znamená, že uznesenie o vznesení obžaloby je nezákonné. Žalobca žil do času vznesenia obvinenia usporiadaný, riadny život, nebol trestne stíhaný. Niekoľkoročným trestným stíhaním, ktorého dĺžka bola neúmerná, bolo zasiahnuté do jeho osobnostných práv, pričom dotknutí stíhaním boli aj jeho rodinní príslušníci a priatelia, ktorí vypovedali v konaní. Trestné stíhanie malo samo o sebe veľmi negatívny dopad na povesť a vnímanie žalobcu jeho okolím, nehovoriac o nástupe na výkon trestu odňatia slobody. Počas obdobia desiatich rokov žil žalobca v neustálom strese a neistote, aj po podaní obžaloby považoval za vysoko nepravdepodobné, že bude odsúdený za čin, ktorý nespáchal. Po nástupe na výkon trestu bol obklopený násilníkmi, vrahmi, zlodejmi, narkomanmi a inými osobami s kriminálnou minulosťou, pričom pobyt vo väzení sa prejavil aj na zdravotnom a psychickom stave, keď za necelý mesiac schudol 17 kg. Po prepustení z výkonu trestu bol nútený si v nákupnom centre privolať záchranú službu a po komplexnej zdravotnej previerke mu bol zistený vysoký tlak, na ktorý bude musieť brať lieky do konca života. Najhoršie na tom celom bolo odlúčenie od rodiny. Dňa 31. 03. 2012 uzatvoril žalobca manželstvo, v tom čase bol presvedčený, že nemôže byť odsúdený. Žalobcovi a jeho manželke sa narodila 08. 10. 2012 dcéra, odlúčenie od rodiny niesol veľmi ťažko. Žalobcovi tak bola spôsobená nemajetková ujma tak v dôsledku nezákonného trestného stíhania, nezákonného obvinenia a obžaloby, ako aj v dôsledku nezákonného odsúdenia a výkonu trestu odňatia slobody. Pokiaľ ide o pracovný život, už po vznesení obvinenia prišiel žalobca o svoju účasť v obchodnej spoločnosti COYOTE s. r. o., lebo spoločníci sa obávali, že trestné stíhanie bude mať nepriaznivé následky na riadny chod spoločného podniku. Všetky podnikateľské aktivity, ktoré mal v čase pred nástupom na výkon trestu dohodnuté, musel ukončiť. Pred nástupom mal žalobca ako živnostník dohodnuté dve spolupráce, a to s obchodnou spoločnosťou SHIPTECH s. r. o., pre ktorú mal zabezpečovať realizáciu hausbótu pre konečného užívateľa, pričom ušlý zisk v tomto prípade predstavuje 11 400,- eur, nakoľko očakávaný obrat bol vo výške 41 400,- eur a náklady potrebné na jeho obstaranie predstavovali 30 000,- eur. S obchodnou spoločnosťou good lunch s. r. o, mal žalobca zabezpečovať realizáciu samoobslužnej reštaurácie v nákupnom centre Bory Mall z holo-priestoru do užívania schopného stavu, kde ušlý zisk predstavoval 25 000,- eur pri obrate 99 580,- eur a nákladoch na jeho dosiahnutie vo výške 74 580,- eur. Týmto spôsobom žalobcovi vznikol ušlý zisk vo forme zmareného majetkového prospechu v celkovej výške 36 400,- eur. Nebyť nezákonného rozhodnutia, na základe ktorého bol žalobca odsúdený na sedem rokov odňatia slobody, bol by realizoval dohodnuté práce. Žalobca v priebehu trestného konania vynaložil aj náklady na trovy právneho zastúpenia. V čase od 31. 01. 2008 do 22. 10. 2010 bol žalobca zastúpený JUDr. Milanom Cívikom, ktorého trovy predstavovali 3 394,97 eura. Za obdobie od 22. 10. 2010 do 16. 09. 2014 predstavovali trovy právneho zastúpenia JUDr. Milanom Cívikom sumu 3 346,85 eura. V období od 05. 06. 2015 do 03. 02. 2017 bol žalobca zastúpený JUDr. Miloslavom Hrickom, ktorý si za právne služby poskytnuté žalobcovi vyúčtoval odmenu vo výške 900,- eur. V konaní o obnovu konania zastupoval žalobcu JUDr. Juraj Bachan, ktorému vyplatil trovy vo výške 650,- eur. Celkovo tak žalobca vynaložil na úhradu trov právneho zastúpenia sumu 8 291,82 eur. Popri ušlom zisku a náhrade trov právneho zastúpenia si žalobca uplatnil aj náhradu nemajetkovej ujmy v dôsledku nezákonného trestného stíhania vo výške 24 000,- eur, ako aj v dôsledku nezákonného odsúdenia a výkonu trestu odňatia slobody vo výške 24 000,- eur. S prihliadnutím na závažné ujmy na osobnom, rodinnom, spoločenskom a pracovnom živote žalobcu, berúc do úvahy následné reakcie, ktoré zásah do práv žalobcu vyvolal v jednotlivých sférach jeho osobnosti a dĺžku vykonaného trestu, možno podľa žalobcu určiť rozsah náhrady nemajetkovej ujmy maximálnou sumou, ktorú je možné priznať podľa ustanovenia § 17 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z., to znamená vo výške rovnajúcej sa päťdesiat násobku minimálnej mzdy, t. j. v sume 24 000,- eur. Náhradu nemajetkovej ujmy si žalobca uplatnil osobitne za nezákonné trestné stíhanie a osobitne za nezákonné rozhodnutie o treste, ktorý bol na žalobcovi sčasti vykonaný, keďže žalobca bol následne spod žaloby oslobodený. Žalobca závažnú nemajetkovú ujmu, keď celková doba trestného stíhania predstavovala niečo vyše deväť rokov a celková doba, počas ktorej bol vo výkone trestu takmer jeden rok. Samotné konštatovanie porušenie práva a priznanie čisto majetkovej ujmy nebolo dostatočným zadostučinením, nakoľko došlo k závažnému zásahu do jeho života s negatívnymi dopadmi na súkromný, osobný, rodinný, spoločenský a pracovný život. Žiadosťou zo dňa 27. 03. 2018 sa žalobca obrátil na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, keď okrem skutočnej škody a ušlého zisku požadoval uhradiť aj vzniknutú nemajetkovú ujmu v celkovej výške 48 000,- eur. Listom zo dňa 26. 09. 2018 oznámila žalovaná žalobcovi výsledok predbežného prerokovania nároku

tak, že žiadosti nebolo vyhovené, keďže bola vyhodnotená ako nedôvodná. Na základe uvedených skutočností sa žalobca domáhal náhrady škody v celkovej výške 92 691,82 eura spolu so zákonným úrokom z omeškania a náhrady trov konania.

2. Súd vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 17. 09. 2019, sp. zn. 11C/25/2018 tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu škody vo výške 15 141,70 eura spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 15 141,70 eura od 01. 10. 2018 do zaplatenia a nahradiť nemajetkovú ujmu vo výške 9 500,- eur spolu s 5 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 9 500,- eur od 01. 10. 2018 do zaplatenia, všetko do 30 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku. V časti o zaplatenie sumy 60,79 eura súd konanie zastavil a v zostávajúcej časti žalobu zamietol. Žalovanej nepriznal náhradu trov konania.

3. Strany sporu podali proti predmetnému rozsudku odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline rozsudkom zo dňa 21. 07. 2020, sp. zn. 5Co/4/2020 tak, že vo výroku III., ktorým bola v zostávajúcej časti žaloba zamietnutá, rozsudok potvrdil. Vo výroku I., ktorým súd prvej inštancie rozhodol, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi náhradu škody a nahradiť nemajetkovú ujmu s príslušenstvom a vo výroku o náhrade trov konania rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

4. Odvolací súd skonštatoval, že súd prvej inštancie správne priznal žalobcovi náhradu ušlého zisku vo výške 6 910,67 eura. Pokiaľ ide o trovy obhajoby JUDr. Milana Cíbika, správne bola priznaná odmena za poradu s klientom dňa 03. 06. 2008, avšak pri výpočte treba mať za zreteľa ustanovenie § 14 ods. 2 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Odvolací súd nesúhlasil s priznaním cestovného výdavku v súvislosti s cestou zo dňa 28. 05. 2008, ako aj náhradou za stratu času, nakoľko k tomuto dátumu neprináležal žiadny vykonaný úkon. Úlohou súdu prvej inštancie bude aj vysporiadanie sa s odmenou na výsluchu žalobcu a za podnet podľa § 31 ods. 1 zákona o prokuratúre. K náhrade škody predstavujúcej trovy obhajoby JUDr. Juraja Bachana odvolací súd skonštatoval, že obhajca preukázane vykonal šesť úkonov, za ktoré mu vznikol nárok na odmenu vo výške po 120,23 eura za dva úkony a po 123,50 eura za štyri úkony, čiže uhradená záloha vo výške 650,-eur nepokryla ani odmenu obhajcu, nie to ešte aj tzv. režijný paušál. Pokiaľ ide o trovy obhajoby JUDr. Miloslava Hricka, za prevzatie a prípravu zastúpenia náhrada patrí, nakoľko k zmene obhajcu došlo z objektívnych dôvodov, lebo predchádzajúci obhajca ukončil výkon advokácie a žalobca bol nútený zabezpečiť si nového obhajcu. Odvolací súd sa však nestotožnil s výpočtom trov obhajcu, keď súd prvej inštancie opomenul ustanovenie § 1 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Zároveň ponechal na zvážení, či nazeranie do spisu bude považovať za úkon právnej služby, lebo vyhláška výslovne takýto úkon neobsahuje. Činnosť právneho zástupcu spočívajúc v štúdiu spisu nespĺňa požiadavky istej formálne samostatnosti úkonov právnej služby, aj keď odvolací súd nespochybňuje potrebnosť a v niektorých prípadoch nevyhnutnosť štúdia súdneho spisu advokátom. Pokiaľ ide o úrok z omeškania z nemajetkovej ujmy, povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na základe súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená doba plnenia, pričom až uplynutím takto určenej lehoty sa dlžník dostáva do omeškania. Podľa odvolacieho súdu zároveň odôvodnenia rozhodnutia o náhrade trov konania a aplikácii ustanovenia § 257 C. s. p. nespĺňa náležitosti podľa § 220 ods. 2 C. s. p.

5. Odvolací súd zároveň uzavrel, že odôvodnenie rozhodnutia čo do zamietnutia žaloby je vecne správne. Žalobca skutočne hodnoverne nepreukázal, že v dôsledku nástupu na výkon trestu odňatia slobody mu ušiel zisk v uplatnenej výške 36 400,- eur. Žalobcovi zároveň neprináleží osobitne náhrada nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie a osobitne za nezákonné rozhodnutie o treste, nakoľko ide o jedno konanie, ktoré je ohraničené začatím trestného stíhania a právoplatnosťou rozsudku a ku ktorému by ani nebolo došlo, ak by neprebehlo trestné stíhanie voči žalobcovi. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, ktorý s prihliadnutím na povahu a dĺžku súdneho konania a závažnosť následkov spôsobených nielen samotným odsúdením, ale už aj vznesením obvinenia žalobcovi, považoval za primeranú formu zadosťučinenia vo výške 9 500,- eur, čiže polovicu náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú právny poriadok priznáva obetiam trestných činov s následkom smrti.

6. Vzhľadom na rozhodnutie odvolacieho súdu zostala predmetom konania časť uplatneného nároku 15 141,70 eura s príslušenstvom a príslušenstvo náhrady nemajetkovej ujmy, pričom odvolací súd vytkol súdu prvej inštancie dôvodnosť časti priznanej náhrady trov obhajoby.

7. Súd vo veci nariadil pojednávanie, na ktorom žalovaná nesúhlasila s aplikáciou ustanovenia § 257 C. s. p. s odôvodnením, že pokiaľ by sa prijal výklad uvedený v predbežnom právnom posúdení, tak v daných

konaniach by žalovaná nikdy nemal nárok na náhradu trov konania vzhľadom na povahu uplatňovaných nárokov. Právny zástupca žalobcu uviedol, že v danej veci bol žalobca v časti úspešný, čiže nárok bol daný, sporná bola len výška náhrady. Žalovanej by mohol vzniknúť nárok na náhradu trov konania v prípade, ak by bola žaloba podaná nedôvodne v plnom rozsahu.

8. Za skutok, ktorý žalobca nespáchal, vykonal trest odňatia slobody od 18. 09. 2014 do 27. 04. 2015. Súd dospel k záveru, že žalobca v konaní preukázal všetky predpoklady objektívnej zodpovednosti žalovanej za škodu a to existenciu nezákonného rozhodnutia, vznik škody, aj keď nie v uplatnenej výške a nakoniec príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a vznikom škody. Pokiaľ dôjde k oslobodeniu spod obžaloby, treba vychádzať z toho, že obžalovaný čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté, pričom pri rozhodovaní o nároku na náhradu škody voči štátu je potrebné prihliadnuť aj na priebeh celého trestného stíhania z hľadiska vývoja dôkaznej situácie. Uznesenie o vznesení obvinenia žalobcovi je nezákonným rozhodnutím, aj keď v čase vznesenia obvinenia boli splnené predpoklady na jeho vydanie. Oslobodenie spod obžaloby nemusí síce vždy za každých okolností vyvolať nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia, avšak zodpovednosť štátu za škodu je koncipovaná ako objektívna, čo znamená, že štát zodpovedá za škodu bez ohľadu na akékoľvek zavinenie. Štát musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, avšak na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný a zasahujúci do základných práv občana. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že nárok na náhradu škody spôsobený začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, pričom rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia trestného stíhania je jeho neskorší výsledok. Pokiaľ ide o priebeh trestného stíhania z hľadiska vývoja dôkaznej situácie, súd poukazuje na to, že tak z vyšetrovacieho spisu ako aj súdneho spisu bezpochyby vyplýva, že žalobca od okamihu vznesenia obvinenia svoju vinu popieral na podklade tých istých skutkových tvrdení, ktoré koniec koncov viedli k oslobodeniu spod obžaloby po povolení obnovy konania. V priebehu trestného konania teda nedošlo k žiadnej zmene vývoja dôkaznej situácie, žalobca od začiatku tvrdil, že skutok nespáchal. Prakticky jediným usvedčujúcim dôkazom bola rekognícia dvoch poškodených. Nemohol ani tvrdiť, že skutok spáchala tretia osoba, ktorá sa po nástupe žalobcu do výkonu trestu odňatia slobody k spáchaniu predmetného zločinu lúpeže priznala, pretože nemal mať odkiaľ takú vedomosť. Išlo nakoniec o novú skutočnosť, ktorá nebola známa súdu v pôvodnom konaní, čo znamená, že nebola predmetom dokazovania predtým, ako súd odsúdil žalobcu na nepodmienečný trest odňatia slobody.

9. Popri priznanom ušlom zisku vo výške 6 910,67 eura, ktorého výška bola ustálená aj odvolacím súdom, má žalobca nárok aj na náhradu vynaložených trov obhajoby. Žalobca bol v trestnom konaní zastúpený postupne tromi advokátmi. Nakoľko bol stíhaný za zločin, za ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje desať rokov, podľa § 12 ods. 3 písm. c) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení platnom do 30. 06. 2013 (ďalej len „vyhláška“) patrila obhajcom žalobcu za jeden úkon právnej služby odmena vo výške jednej šestiny výpočtového základu.

10. Vychádzajúc z vyúčtovania trov obhajoby JUDr. Milanom Cibikom zo dňa 22. 10. 2010 a po preskúmaní trestného spisu za súčasnej viazanosti právnym názorom odvolacieho súdu súd priznal žalobcovi náhradu za prevzatie a prípravu obhajoby vrátane prvej porady s klientom dňa 31. 01. 2008 vo výške 105,42 eura, za sťažnosť proti uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 31. 01. 2008 vo výške 105,42 eura, za preštudovanie vyšetrovacieho spisu dňa 23. 05. 2008 vo výške 105,42 eura, za poradu so žalobcom dňa 03. 06. 2008 vo výške 105,42 eura, za účasť na výsluchu žalobcu dňa 04. 06. 2008 v trvaní od 12,10 hod. do 13.15 hod vo výške 105,42 eura, za účasť na výsluchu druhého obvineného dňa 12. 06. 2008 vo výške 105,42 eura, za účasť na výsluchu svedka dňa 20. 08. 2008 vo výške 105,42 eura, za účasť na výsluchu dvoch svedkov dňa 27. 08. 2008 vo výške 210,84 eura, za účasť na výsluchu svedka dňa 28. 08. 2008 vo výške 105,42 eura, za účasť na výsluchu dvoch svedkov - poškodených dňa 24. 06. 2009 vo výške 115,90 eura, za účasť na preštudovaní spisu dňa 02. 10. 2009 vo výške 115,90 eura, za písomný návrh na doplnenie dokazovania zo dňa 30. 10. 2009 vo výške 115,90 eura, za písomný podnet prokuratúre zo dňa 27. 10. 2009 vo výške 115,90 eura, za písomný návrh na doplnenie dokazovania zo dňa 12. 10. 2010 vo výške 120,23 eura, za účasť na verejnom zasadnutí dňa 11. 11. 2010 vo výške 120,23 eura, za účasť na hlavnom pojednávaní dňa 24. 01. 2011 vo výške 247,- eur, za účasť na hlavnom pojednávaní dňa 25. 01. 2011 vo výške 247,- eur, za účasť na

hlavnom pojednávani dňa 03. 02. 2011 vo výške 123,50 eura, za účasť na hlavnom pojednávani dňa 20. 09. 2012 vo výške 127,16 eura, za účasť na hlavnom pojednávani dňa 27. 02. 2014 vo výške 240,46 eura, za písomnú záverečnú reč zo dňa 27. 02. 2014 vo výške 120,23 eura, za písomné odôvodnenie odvolania zo dňa 02. 07. 2014 vo výške 120,23 eura a za účasť na verejnom zasadnutí dňa 16. 09. 2014 vo výške 120,23 eura. Súd priznal žalobcovi odmenu aj za nazretie do vyšetrovacieho spisu, nakoľko ide o úkon právnej služby nevyhnutný pre účely obhajoby. Tento úkon bol urobený takmer šesť mesiacov po vznesení obvinenia, počas ktorého obdobia mohol žalobca ako aj jeho obhajca dôvodne predpokladať, že boli vykonané vyšetrovacie úkony. Navyiac, na deň 04. 06. 2008 bol naplánovaný výsluch žalobcu ako obvineného, čo taktiež preukazuje nevyhnutnosť poznať obsah spisu. Ide teda o úkon, pri ktorom sa oboznamuje s výsledkami vyšetrovania, čo vyhláška výslovne predpokladá v ustanovení § 14 ods. 1 písm. c). Súd zároveň priznal žalobcovi odmenu za ďalšiu poradu vo výške základnej sadzby tarifnej odmeny, nakoľko táto bola vykonaná pred 30. 06. 2013, kedy došlo k zmene vyhlášky v ustanovení § 14 ods. 2 písm. a). Pokiaľ ide o písomný podnet Krajskej prokuratúry v Žiline zo dňa 27. 10. 2009, tento úkon súd vyhodnotil podľa obsahu ako písomné vecné podanie na iný orgán vo veci samej. Žalobca prostredníctvom obhajcu ním podal podnet na preskúmanie zákonnosti postupu vo vyšetrovaní, v ktorom obhajca podrobne opísal v čom vidí prieťahy v konaní a nezákonnosť postupu pri vyšetrovaní, zvlášť poukázal na navrhované dôkazy, na nezákonný postup pri rekognícii, nedoručenie upovedomenia o výsluchu svedkov a nevykonanie navrhovaných dôkazov, ktoré mali preukázať aj to, kde sa žalobca v čase skutku nachádzal. Nešlo teda o nejaký účelový úkon, pre žalobcu ako obvineného nepodstatný, zvlášť keď ako sa neskôr ukázalo, práve rekognícia bola dôležitým usvedčujúcim dôkazom na odsúdenie. Popri odmene žalobcovi vznikol nárok aj na náhradu uhradeného režijného paušálu, a to za desať úkonov v roku 2008 po 6,31 eura, za päť úkonov v roku 2009 vo výške po 6,95 eura, za dva úkony v roku 2010 vo výške po 7,21 eura, za tri úkony v roku 2011 vo výške po 7,41 eura, za úkon v roku 2012 vo výške 7,63 eura a za štyri úkony v roku 2014 vo výške po 8,04 eura. Súd zároveň priznal aj náhradu cestovných výdavkov a náhradu za stratu času tohto obhajcu, okrem náhrad za pracovnú cestu zo dňa 28. 05. 2008, nakoľko súd je viazaný názorom odvolacieho súdu a k danej pracovnej ceste podľa vyúčtovania trov neprináležal žiadny úkon právnej služby. V súvislosti s cestami zo dňa 23. 05. 2008, 04. 06. 2008, 12. 06. 2008, 20. 08. 2008, 27. 08. 2008, 28. 08. 2008, 24. 06. 2009, 02. 10. 2009, 11. 11. 200, 24. 01. 2011, 20. 09. 2012 a 16. 09. 2014 má tak žalobca nárok na náhradu uhradených cestovných náhrad vo výške 3 003,48 eura.

11. V nadväznosti na zastupovanie obhajcom JUDr. Miloslavom Hrickom súd priznal žalobcovi náhradu trov obhajoby v rozsahu, ktorý zohľadňuje ustanovenie § 1 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. Obhajcovi vznikol nárok na odmenu za prevzatie a prípravu obhajoby dňa 05. 06. 2015 vo výške 123,50 eura, za písomný návrh na doplnenie dokazovania zo dňa 14. 10. 2016 vo výške 63,58 eura, za účasť na hlavnom pojednávani dňa 20. 10. 2016 vo výške 254,32 eura, za účasť na hlavnom pojednávani dňa 02. 12. 2016 vo výške 127,16 eura a za účasť na hlavnom pojednávani dňa 03. 02. 2017 vo výške 130,16 eura, spolu 698,72 eura. Popri odmene mal obhajca nárok aj na režijný paušál, za úkon v roku 2015 vo výške 8,39 eura, za tri úkony v roku 2016 vo výške po 8,58 eura a za úkon v roku 2017 vo výške 8,84 eura, spolu vo výške 42,97 eura. Oproti uplatnenému nároku vo výške 787,66 eura tak súd priznal žalobcovi nárok na náhradu týchto trov obhajoby vo výške 741,69 eura. Spolu s trovami obhajoby, ktoré žalobca preukázateľne uhradil aj tretiemu obhajcovi JUDr. Jurajovi Bachanovi, ktorý si ich voči žalobcovi uplatnil v sume nižšej, ako mal nárok podľa vyhlášky, tak súd žalobcovi priznal náhradu vo výške 7 645,64 eura.

12. Súd žalobcovi priznal aj náhradu nemajetkovej ujmy. Nakoľko právny poriadok neupravuje výšku nemajetkovej ujmy, pri rozhodovaní vychádzal z ustanovenia § 12 ods. 2 zákona č. 274/2017 Z. z. a z minimálnej mzdy v roku 2015, ktorá predstavovala 380,- eur. Päťdesiat násobok tejto minimálnej mzdy je 19 000,- eur. Súd s prihliadnutím na povahu a dĺžku súdneho konania a závažnosť následkov spôsobených nielen samotným odsúdením, ale už aj vznesením obvinenia žalobcovi, považuje za primeranú formu zadostučinenia vo výške 9 500,- eur, čiže polovicu náhrady nemajetkovej ujmy, ktorú právny poriadok priznáva obetiam trestných činov s následkom smrti. Pozbavenie života a odňatie osobnej slobody nemožno stotožňovať a to ani pokiaľ ide o náhradu nemajetkovej ujmy. Nedôvodné odňatie slobody je však takým zásadným zásahom do základných práv a slobôd občana, ktorý je potrebné odškodniť aj inak, ako len konštatovaním porušenia práva.

13. Celkom tak súd priznal žalobcovi náhradu škody vo výške 14 556,31 eura a náhradu nemajetkovej ujmy 9 500,- eur, spolu 24 056,31 eura. Popri tom má žalobca nárok aj na zákonný úrok z omeškania

zo sumy 14 556,31 eura počnúc odo dňa doručenia oznámenia žalovanej, že neuspokojí nárok žalobcu na náhradu škody, tak ako je uvedené v I. výroku tohto uznesenia. Pokiaľ ide o príslušenstvo náhrady nemajetkovej ujmy, v súlade s právnym názorom odvolacieho súdu súd priznal žalobcovi aj 5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 9 500,- eur od uplynutia lehoty na plnenie do zaplatenia, pre prípad, že žalovaná v súdom určenej lehote nenahradí žalobcovi nemajetkovú ujmu. Vzhľadom na výšku priznaného nároku súd v súlade s ustanovením § 232 ods. 3 C. s. p. určil dlhšiu lehotu na plnenie.

14. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 257 C. s. p. a žalovanej, ktorá mala prevažný úspech v konaní, ich náhradu nepriznal. V zrušenom rozsudku súd konštatoval, že vzhľadom na charakter predmetného sporu a skutkový stav, ktorý viedol žalobcu k uplatneniu si náhrady škody, je bez ďalšieho nesporným dôvodom hodným osobitného zreteľa, pre ktorý je spravodlivé nepriznať žalovanej náhradu trov konania. Podľa odvolacieho súdu je takéto odôvodnenie nedostatočné. Vzhľadom k tomu, aby bolo rozhodnutie o náhrade trov konania preskúmateľné a zrozumiteľné, súd uvádza, že následky justičného omylu spočívajúce v nedôvodnom výkone trestu odňatia slobody za trestný čin niekoho druhého sa nemôžu chápať inak ako dôvody hodné osobitného zreteľa, v prípade, ak nie je poškodený v súdnom konaní úspešný v prevažujúcom rozsahu. Názor žalovanej, že pri takom výklade, ako súd uviedol v predbežnom právnom posúdení, by žalovaná nikdy nemala nárok na náhradu trov konania, je nesprávny. Žalovaná má možnosť vyhnúť sa súdnemu sporu, nakoľko predbežné prorokovanie nároku nie je len formálnym úkonom, ktorý musí predchádzať podanej žalobe. V danom prípade žalovaná z nepochopiteľných dôvodov neuspokojila nárok žalobcu ani v časti trov obhajoby, a to ani len čiastočne po zohľadnení výhrad prezentovaných aj v tomto konaní. Súd si uvedomuje, že pokiaľ išlo o uplatnený nárok v podobe náhrady ušlého zisku a nemajetkovej ujmy, tak vzhľadom na charakter tohto nároku bolo nevyhnutné vykonať dokazovanie a preto žalovaná neuspokojila tento nárok v rámci predbežného prerokovania, avšak nič jej nebránilo uspokojiť nárok žalobcu aspoň v časti náhrady trov obhajoby, ktorý nárok je danom prípade nespochybniteľný. Žalovaná teda vyvolala podanie žaloby, ktorá je v časti dôvodná. Žalobca bol nedôvodne vo výkone trestu odňatia slobody viac ako sedem mesiacov, pričom významné pre konštatovanie zásahu do jeho základných ľudských práv je aj dĺžka trestného konania, ktorá nepochybne nepriaznivo zasiahla do všetkých sfér jeho života. V hierarchii dôvodov hodných osobitného zreteľa je nad dôvodom vzťahujúcim sa na predmetné konanie už len dôvod, pre ktorý si žalobcovia uplatňujú náhradu škody súvisiacej so zavineným úmrtím blízkej osoby. Navyše, v časti uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy, závisela výška plnenia od úvahy súdu. V tejto časti tak nemožno o žalobcovi uvažovať ako o procesne neúspešnej strane sporu, ak mu bola priznaná aspoň časť uplatneného nároku. Spravodlivo teda nemožno žalobcu zaťažovať zodpovednosťou za predvídanie výsledku konania, ktoré sa koniec koncov odvíja od úvahy súdu. Náhrada trov konania je určitým postihom strany sporu, ktorá bola neúspešná v spore. Na rozdiel od žalovanej má súd za to, že nie je namieste postihovať žalobcu opätovne potom, ako bolo v značnej miere zasiahnuté do jeho základných ľudských práv. K rozhodnutiu podľa ustanovenia § 257 C. s. p. je nevyhnutná prítomnosť výnimočnosti okolností. Táto je v prejednávanej veci celkom zjavne daná dôvodom, pre ktorý vznikol tento spor. Uplatnenie si náhrady škody stranou sporu, ktorá bola nedôvodne vo výkone trestu odňatia slobody, je v prípade jej aspoň čiastočného úspechu v konaní, podľa názoru súdu, vždy dôvodom hodným osobitného zreteľa, aby sa týmto spôsobom zmiernila tvrdosť zákona v prípade, ak by podľa zásady úspechu v konaní mal trovy konania nahradiť žalobca. Tak ako prirodzené veci netreba uzákoňovať, celkom jasné veci, nie je potrebné odôvodňovať rozširujúcim spôsobom. Z uvedených dôvodov súd žalovanej nepriznal náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš písomne v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v predchádzajúcom odseku, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní, čo jej ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnená osoba môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.